

Innst. 127 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 14 (2014–2015)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for perioden 1. oktober 2013 til 12. september 2014

Til Stortinget

Sammendrag

Den 22. oktober 2009 vedtok Stortinget å opprette en delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid. Delegationen har 6 medlemmer og 6 varamedlemmer.

Det arktiske parlamentarikersamarbeidet

Lederen av Stortingets delegasjon, Eirik Sivertsen, representerer Stortinget på møtene til Den arktiske parlamentarikerkomiteen. Denne komiteen består av folkevalgte fra de 8 arktiske landene (Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Russland, Sverige og USA) og Europaparlamentet. Urfolkene i Arktis deltar i samarbeidet som faste deltakere (permanent participants).

I perioden 1. oktober 2013–12. september 2014 avholdt komiteen 4 møter (Ottawa, København, og 2 møter i Whitehorse). Folketingsmedlem Sara Olsvig fra Danmark/Grønland har ledet komiteen i perioden. På møtet 11. september 2014 ble delegasjonsleder Eirik Sivertsen valgt som ny leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen for de to kommende årene, og Dennis Bevington fra Canada ble gjenvalgt som nestleder av komiteen.

Et viktig formål med møtene i Den arktiske parlamentarikerkomiteen er å ha en dialog med landet som er leder av Arktisk råd – det arktiske regjeringssamarbeidet. På møtet i Ottawa i februar 2014 deltok

den canadiske ministeren og formannskapet i Arktisk råd, Leona Aglukkaq, på komitémøtet. På møtet i København i juni deltok den danske utenriksminister Martin Lidegaard.

Stortinget har påtatt seg å være vertskap for sekretariatsfunksjonen til det arktiske parlamentarikersamarbeidet. Dette utføres av seniorrådgiver Bjørn Willy Robstad.

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid

En ny delegasjon ble valgt av Stortinget den 12. november 2013. På det konstituerende møtet 19. november 2014 ble Eirik Sivertsen (A) valgt til delegasjonsleder og Janne Sjelmo Nordås (Sp) til nestleder. Delegationen har i perioden avholdt fire delegasjonsmøter, en delegasjonsreise og deltatt på den 11. arktiske parlamentarikerkonferansen i Whitehorse, Canada.

5. februar 2014 arrangerte delegasjonen et dialogmøte om nordområdene med utenriksminister Børge Brende. Dialogmøtene er en oppfølging av nordområdemeldingen (Meld. St. 7 (2011–2012)). Fra Stortinget deltok representanter fra Stortingets arktiske delegasjon, delegasjonen for forbindelser med Europaparlamentet og EU IPC, Nordisk råd og Europarådet.

2.–6. mars 2014 reiste delegasjonen til Bodø og Svalbard. I Bodø besøkte delegasjonen blant annet Hovedredningssentralen i Nord-Norge og Forsvarets operative hovedkvarter. På Svalbard var temaet næringsvirksomhet, og delegasjonen hadde møter med Store Norske Spitsbergen Kulkompani, reiselivsnæringen, næringsforeningen i Longyearbyen og representanter for lokalstyret.

5. mai 2014 var delegasjonen vertskap for et besøk fra den arktiske delegasjonen i den finske riks-

dagen. Tema for møtene var tettere finsk-norsk samarbeid i nordområdene innen områdene infrastruktur, utveksling av arbeidskraft og studenter, og tettere samarbeid i de grensenære områdene i nord.

15. august 2014 arrangerte delegasjonen nordområdedebatt i Arendal under «Arendalsuka 2014». Arrangementet var i samarbeid med GRID Arendal og Arktisk Universitet (UArctic). Temaet var bærekraftig økonomisk utvikling i nordområdene. Deltakere i panelet var Sara Olsvig, leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen, Achim Steiner, leder av FNs miljøprogram (UNEP), Arne Smedal, direktør i CeFront, Morten Høglund, statssekretær i Utenriksdepartementet, og delegasjonsleder Eirik Sivertsen. Ordstyrer var Arne O. Holm, og arrangementet ble meget godt besøkt.

Den 11. arktiske parlamentarikerkonferansen

Den 11. arktiske parlamentarikerkonferansen fant sted i Whitehorse, Canada, 9.–11. september 2014 med det canadiske parlamentet som vertskap. Delegasjonen representerte Stortinget.

Hovedtema på konferansen var: Bærekraftig infrastrukturutvikling, styringsmodeller og beslutningsprosesser i Arktis, økonomisk utvikling – ressursutvinning og kapasitetsbygging, og miljøutfordringer.

Parlamentene i de arktiske landene var representert på konferansen, samt representanter for de arktiske urfolksorganisasjonene og observatører.

Delegasjonsleder Eirik Sivertsen var en av talerne på konferansen under temaet «styringsmodeller og beslutningsprosesser i Arktis». Det ble vedtatt et sluttdokument som retter seg mot regjeringene i de arktiske landene, Arktisk råd og EUs ulike institusjoner.

Planer for neste år

Delegasjonen ønsker å bidra til en levende og engasjert debatt om utviklingen i Arktis, nasjonalt og internasjonalt. Som nyvalgt leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen vil Eirik Sivertsen arbeide med implementeringen av slutterklæringen fra konferansen i Whitehorse, hvor dialog med USA som

påtroppende formannskap i Arktisk råd vil være særlig viktig.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Wenche Olsen, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Regina Alexandrova, Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Kristian Norheim, Lill Harriet Sandaune og Christian Tybring-Gjedde, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til at Norge med lange tradisjoner i polare strøk har store nasjonale interesser å ivareta som en polarnasjon. Utviklingen i Arktis de siste årene med høyere temperaturer gjør at isen i Arktis smelter og gir en ny situasjon. Interessen for Arktis og nordområdene har økt, mer aktivitet knyttet blant annet til skipsfart, ressursutvinning og turisme gjør området attraktivt på en ny måte.

Komiteen merker seg at delegasjonen vil delta aktivt på møter og skape nye arenaer hvor arktiske spørsmål diskuteres. Komiteen ser at delegasjonen på den måten vil ha tett kontakt med relevante aktører og samarbeidspartnere for å forme fremtidens arktiske politikk.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 14 (2014–2015) – om årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for perioden 1. oktober 2013 til 12. september 2014 – vedlegges protokollen.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 17. desember 2014

Anniken Huitfeldt

leder

Kristian Norheim

ordfører